

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Grondwettelijk Hof – rolnummers 7273 en 7294 - beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest van 25 april 2019 “betreffende het roerend en immaterieel cultureel erfgoed van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”, ingesteld door de vzw “Vlaams Komitee voor Brussel” en het “War Heritage Institute” - tussenkomst Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering komt tussen in de beroepen bij het Grondwettelijk Hof tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest van 25 april 2019 “betreffende het roerend en immaterieel cultureel erfgoed van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”, ingesteld door de vzw “Vlaams Komitee voor Brussel” (rolnummer 7294) en het “War Heritage Institute” (rolnummer 7273).

Het Grondwettelijk Hof betekende op 5 december 2019 aan de Vlaamse Regering twee beroepen tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest van 25 april 2019 « betreffende het roerend en immaterieel cultureel erfgoed van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest », ingesteld door de vzw “Vlaams Komitee voor Brussel” (rolnummer 7294) en het “War Heritage Institute” (rolnummer 7273) (zie bijlage).

Het Grondwettelijk Hof heeft beslist om deze zaken samen te voegen.

De verzoekende partijen werpen op dat dat de ordonnantie de bevoegdheidsverdelende regels schendt.

Art. 135bis van de Grondwet bepaalt:

“Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid kan, voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, aan het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest bevoegdheden toewijzen die niet zijn toegewezen aan de gemeenschappen voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 127, § 1, eerste lid, 1°, en, voor wat deze aangelegenheden betreft, 3°.”

Artikel 4bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot Brusselse instellingen bepaalt:

“Onverminderd de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap, oefent het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de volgende bevoegdheden uit inzake de culturele aangelegenheden bedoeld in artikel 127, § 1, eerste lid, 1°, en, wat betreft deze aangelegenheden, 3°, van de Grondwet :

(...)

3° wat de schone kunsten, het cultureel patrimonium, de musea en de andere wetenschappelijk-culturele instellingen bedoeld in artikel 4, 3° en 4°, van de bijzondere wet betreft, de biculturele aangelegenheden voor zover deze van gewestelijk belang zijn.”

Het Vlaams Komitee voor Brussel (een vzw die tot doel heeft het Vlaams leven in Brussel te vrijwaren en te bevorderen) en het War Heritage Instituut (een federale wetenschappelijke instelling) werpen de schending op van bovenstaande bepalingen. Het War Heritage Institute focust ook op de schending van de artikel 6bis, §2, 4° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (federale bevoegdheid inzake de federale wetenschappelijke instellingen). Verzoekende partijen verwijzen in hun verzoekschrift naar het kritische advies van de Raad van State over het voorontwerp van ordonnantie. Dat advies wijst er op dat de bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest inzake biculturele aangelegenheden afgebakend is: ze heeft geen betrekking op hetgeen uitsluitend gemeentelijke uitstraling heeft óf enkel van gemeentelijk belang is, noch op hetgeen nationale of internationale uitstraling heeft in de zin van de bijzondere wet. Het gaat met andere woorden om die aspecten van de biculturele bevoegdheid - dus het cultuurbeleid dat geen betrekking heeft op de instellingen die, gelet op hun activiteiten uitsluitend onder de ene of de andere Gemeenschap ressorteren - die van gewestelijk belang zijn. Deze beperking bleek echter nergens uit het voorontwerp van ordonnantie.

Als reactie op het advies heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest enkel artikel 2 van het voorontwerp *“Deze ordonnantie is van toepassing op het roerend en immaterieel cultureel erfgoed van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”* gewijzigd in *“Deze ordonnantie is van toepassing op het roerend en immaterieel cultureel erfgoed dat onder de bevoegdheid van het Gewest valt.”* De andere artikelen waar de Raad van State opmerkingen over maakte in verband met bevoegdheidsoverschrijding, werden niet aangepast, hoewel de Raad van State stelde *“Het besluit is dan ook duidelijk dat heel het ontworpen dispositief herzien moet worden in het licht van die opmerkingen.”*

In de memorie van toelichting bevestigde het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat ze zich niet aansluit bij de visie van de Raad van State, met verwijzing naar toepassingsmoeilijkheden, en stelt zij dat *“dat het Gewest mag tussenkomen zodra de aangelegenheden een gewestelijk belang hebben”*. Met andere woorden, het volstaat dat er sprake zou zijn van een gemengde aangelegenheid, waarin bijvoorbeeld zowel een gewestelijk belang als het belang van een gemeenschap zou spelen, om de ordonnantiegever bevoegd te maken om regelgevend op te treden. Een dergelijke visie strookt niet met het exclusiviteitsbeginsel, noch met de wil van de bijzondere wetgever.

Het Vlaams Komitee voor Brussel vraagt in eerste instantie om de gehele ordonnantie te vernietigen. In het verzoekschrift van het War Heritage Institute is het verzoek tot vernietiging beperkt tot bepaalde artikelen van de ordonnantie die de bevoegdheid regelen.,

Het lijkt mij aangewezen om tussen te komen in deze zaken omwille van de impact die de ordonnantie kan hebben op het roerend en immaterieel erfgoed dat onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap valt.

Advocatenkantoor Stibbe, Loksumstraat 25 te 1000 Brussel werd aangesteld om in voorliggende procedure namens de Vlaamse Regering een memorie in te dienen.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON

Bijlage: Bericht van het Grondwettelijk Hof met de verzoekschriften